

Sygn. akt II AKa 290/12

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 grudnia 2012r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSA – Adam Wrzosek

Sędziowie: SA – Małgorzata Mojewska

SA – Barbara Lubańska-Mazurkiewicz (spr.)

Protokolant: – st. sekr. sąd. Małgorzata Reingruber

przy udziale Prokuratora Elżbiety Kozakiewicz-Jackowskiej

po rozpoznaniu w dniu 17 grudnia 2012 r.

sprawy P. K.

oskarżonego z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k., art. 586 kodeksu spółek handlowych

na skutek apelacji, wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Okręgowego w. W.

z dnia 10 listopada 2011 r. sygn. akt VIII K 320/08

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę P. K. przekazuje Sądowi Okręgowemu w. W. do ponownego rozpoznania.

UZASADNIENIE

P. K. został oskarżony o to, że:

I. w okresie od dnia 27 marca 2000 r. do dnia 25 maja 2001 r. w W. działając w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru jako Prezes zarządu (...) Sp. z o.o. z siedzibą przy ul. (...) doprowadził Towarzystwo (...) S.A. z siedzibą przy ul. (...) w W. do niekorzystnego rozporządzenia własnym mieniem znacznej wartości w kwocie 988.737,36 zł w ten sposób, że na podstawie Gwarancji Ubezpieczeniowej nr (...) z dnia 24 lutego 2000 r. udzielonej przez (...) S.A. na rzecz beneficjenta gwarancji Przedsiębiorstwa (...). (...) S.A. z siedzibą w W. przy ul. (...) w imieniu dłużnika (...) Sp. z o.o. (...) S.A. dokonała zapłaty wszelkich należności w w/w kwocie powstałych w okresie od dnia 27 marca 2000 r. do dnia 26 marca 2001 r. na rzecz Przedsiębiorstwa (...) S.A. zgodnie z udzieloną gwarancją ubezpieczeniową, które to należności nie zostały następnie uregulowane wobec (...) S.A. przez (...) Sp. z o. o. wprowadzając tym samym w błąd pokrzywdzoną co do zamiaru i realnych możliwości terminowego wywiązania się z zaciągniętego zobowiązania,

tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k.;

II. w okresie od stycznia 2000 r. do marca 2005 r. w W. jako prezes zarządu (...) Sp. z o.o. z siedzibą przy ul. (...) nie złożył wniosku o upadłość w/w podmiotu gospodarczego pomimo powstania warunków uzasadniających według przepisów upadłości spółki,

tj. o czyn z art. 586 kodeksu spółek handlowych.

Sąd Okręgowy w W. wyrokiem z dnia 10 listopada 2011 r. sygn. akt VIII K 320/08:

I. oskarżonego P. K., w ramach czynu zarzucanego mu w punkcie I, uznał za winnego tego, że w okresie od dnia 27 marca

2000 r. do dnia 23 sierpnia 2001 r. w W., działając w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, jako prezes zarządu spółki (...) sp. z o.o. siedzibą w W. przy ul. (...), doprowadził pracowników Towarzystwa (...) S.A. z siedzibą w W. przy

ul. (...) do niekorzystnego rozporządzenia mieniem znacznej wartości tego Towarzystwa w kwocie 945.006,95 złotych w ten sposób, że, wprowadzając w błąd co do możliwości wywiązania się przez spółkę (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. przy ul. (...) z zobowiązań wynikających z tej umowy, zawarł w dniu 27 marca 2000 r. w imieniu spółki (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. przy ul. (...) z Towarzystwem (...) S.A. z siedzibą w W. przy ul. (...) umowę w sprawie udzielenia gwarancji ubezpieczeniowej zapłaty należności za wykonywanie czynności spedycyjno – celnych nr (...) z dnia 27 marca 2000 r., w następstwie czego Towarzystwo (...) S.A. z siedzibą w W. przy ul. (...), II Oddział w W., ul. (...) wystawiło w dniu 27 marca 2000 r. gwarancję ubezpieczeniową nr (...), w której zobowiązało się, na każde wezwanie Beneficjenta, tj. Przedsiębiorstwa (...). (...) S.A., zapłacić wszelkie należności wynikające z powstałych w okresie od dnia 27 marca 2000 r. do dnia 26 marca 2001 r. długów celnych, podatków, innych opłat w sprawach celnych i odsetek, do uiszczenia których zobowiązany byłby Dłużnik, tj. spółka (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. przy ul. (...), na podstawie Umowy Generalnej oraz Aneksów do Umowy Generalnej zawartej w dniu 23 marca 1999 r. pomiędzy Przedsiębiorstwem (...). (...) S.A. oraz spółką (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. przy ul. (...) w sprawie wykonywania czynności spedycyjno – celnych i transportowych przez „C. H.” przy obsłudze importu towarów realizowanych przez (...) transportem kolejowym, do łącznej kwoty 1.000.000,00 złotych, jeżeli zapłacenie w/w należności stanie się wymagalne, a następnie w dniu 23 sierpnia 2001 r. przelało na rzecz Przedsiębiorstwa (...). (...) S.A. w/w kwotę 945.006,95 złotych tytułem kwoty gwarantowanej dot. gwarancji ubezpieczeniowej nr (...) wystawionej na zlecenie firmy (...) sp. z o.o., której to kwoty spółka (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. przy ul. (...) nie uiszczała na rzecz Towarzystwa (...) S.A. z siedzibą w W. przy ul. (...), za co skazał go na podstawie art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k., zaś na podstawie art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 33 § 1, 2 i 3 k.k. wymierzył mu karę 1 (jednego) roku i 4 (czterech) miesięcy pozbawienia wolności oraz karę grzywny w wysokości 150

(sto pięćdziesiąt) stawek dziennych po 60 (sześćdziesiąt) złotych każda stawka;

II. oskarżonego P. K., w ramach czynu zarzucanego mu w punkcie II, uznał za winnego tego, że w okresie od dnia 16 stycznia 2000 r. do co najmniej marca 2005 r. w W., będąc prezesem zarządu spółki (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. przy ul. (...), nie zgłosił wniosku o upadłość w/w spółki pomimo powstania warunków uzasadniających według przepisów upadłość w/w spółki, za co skazał go na podstawie art. 586 kodeksu spółek handlowych i na podstawie tego przepisu wymierzył mu karę 5 (pięciu) miesięcy pozbawienia wolności;

III. na podstawie art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k. wymierzone oskarżonemu P. K. kary pozbawienia wolności połączył i wymierzył mu karę łączną 1 (jednego) roku i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k. i art. 70 § 1 pkt 1 k.k. warunkowo zawiesił na okres próby 4 (czterech) lat;

IV. koszty procesu przejął na rachunek Skarbu Państwa, zwalniając oskarżonego P. K. od ich ponoszenia.

Powyższy wyrok zaskarżony został w całości przez obrońcę oskarżonego, który na podstawie art. 427 § 2 k.p.k. oraz art. 438 pkt 2 i 3 k.p.k. zarzucił:

1. obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść orzeczenia, a mianowicie:

- art. 413 § 2 pkt 1 k.p.k. – wobec niejasnego, nieczytelnego i zawierającego elementy wzajemnie się wykluczające opisu czynu przypisanego oskarżonemu w pkt I wyroku, podczas gdy art. 413 § 2 pkt 1 k.p.k. statuuje obowiązek dokładnego określenia przypisanego oskarżonemu czynu;

- art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k. – wobec braku wskazania faktów, jakie Sąd uznał za udowodnione lub nie udowodnione i na jakich w tej mierze oparł się dowodach, sumarycznego wyliczenia dowodów na podstawie których wydany został zaskarżony wyrok, mimo procesowego obowiązku normowanego w tym zakresie przez wymieniony przepis, co skutkowało brakiem możliwości prześledzenia rozumowania sądu;

- art. 424 k.p.k. i art. 7 k.p.k. – poprzez niezamieszczenie w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku toku rozumowania, jaki doprowadził do wniosków o wiarygodności jednych dowodów i braku wiarygodności innych, a poprzestanie na lakonicznych i ogólnikowych stwierdzeniach w tym zakresie;

- art. 366 k.p.k. – wobec niewyjaśnienia wszystkich istotnych okoliczności sprawy dotyczących okoliczności podpisania umowy z dnia 27 marca 2000 roku, procedury przyznawania gwarancji ubezpieczeniowej oraz sytuacji majątkowej i rynkowej (...) sp. z o.o. podczas gdy art. 366 § 1 k.p.k. nakazuje przewodniczącemu baczyć aby zostały wyjaśnione wszystkie istotne okoliczności sprawy;

- art. 4 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. – wobec pominięcia przy wyrokowaniu co do czynu przypisanego oskarżonemu w pkt. II wyroku okoliczności korzystnych dla podsądnego, a wynikających z przeprowadzonego dowodu z jego wyjaśnień, dotyczących zmiany struktury udziałowców spółki, oraz doinwestowania spółki, co miało kluczowe znaczenie dla ustalenia zamiaru z jakim działał oskarżony, a także pominięcia okoliczności wskazujących na wystąpienie po stronie oskarżonego błędu co do znamienia typu czynu zabronionego (art. 28 § 1 k.k.), podczas gdy wydanie wyroku zawsze musi być następstwem analizy całokształtu okoliczności, w tym również i tych, które jego trafność podważają;

- art. 201 k.p.k. i art. 196 § 3 k.p.k. – wobec przyjęcia za podstawę orzekania opinię niepełną, niejasną i wewnętrznie sprzeczną, opracowaną przez biegłego J. L., odnośnie którego ujawniły się powody osłabiające zaufanie co do jego bezstronności, podczas gdy taki stan rzeczy – w myśl wymienionych przepisów – obligował Sąd do powołania innego biegłego.

2. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, mający wpływ na jego treść, a polegający na:

- niepełności postępowania dowodowego (błąd braku) w zakresie problematyki zamiaru z jakim działać miał oskarżony dopuszczając się czynów opisanych w pkt I i II wyroku, które to okoliczności mają podstawowe znaczenie dla odpowiedzialności oskarżonego P. K.;

- niepełności postępowania dowodowego (błąd braku) w zakresie okoliczności sprawy dotyczących okoliczności podpisania umowy z dnia 27 marca 2000 roku, procedury przyznawania gwarancji ubezpieczeniowej oraz sytuacji majątkowej i rynkowej (...) sp. z o.o.;

- błędnym – nieuzasadnionym w realiach niniejszej sprawy – przyjęciu, iż osk. P. K. w okresie od dnia 27 marca 2000 roku do dnia 23 sierpnia 2001 roku w W., działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, jako prezes zarządu (...) sp. z o.o. doprowadził pracowników TUR (...) S.A. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem znacznej wartości, wprowadzając w błąd co do możliwości wywiązania się przez (...) sp. z o.o. ze zobowiązań umowy podpisanej w dniu 27 marca 2000 roku, podczas gdy zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie pozwala na poczynienie takiego ustalenia;

- błędnym – nieuzasadnionym w realiach niniejszej sprawy – przyjęciu, iż osk. P. K. w okresie od dnia 16 stycznia 2000 roku do co najmniej marca 2005 roku w W., będąc prezesem (...) sp. z o.o. nie zgłosił wniosku o upadłość tejże spółki

mimo powstania warunków uzasadniających jej upadłość, podczas gdy zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie pozwala na poczynienie takiego ustalenia.

Na zasadzie art. 427 § 1 k.p.k., oraz 437 § 2 k.p.k. skarżący wniósł o:

- uniewinnienie oskarżonego od zarzucanych mu aktem oskarżenia czynów, ewentualnie:
- uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy tylko częściowo okazała się zasadna ale na tyle, że spowodowała uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Wprawdzie rację ma obrońca, że opis przypisanego czynu z pkt. I wyroku jest zbyt rozbudowany a tym samym niezbyt czytelny lecz stawiając zarzut naruszenia art. 413 § 2 pkt 1 k.p.k. nie wykazał skarżący, jaki to miało wpływ na treść wyroku. Sąd I instancji starał się sprostać obowiązkowi dokładnego określenia przypisanego oskarżonemu czynu lecz krytycznie należy się odnieść nie do konstrukcji tego zarzutu lecz do zawartych w uzasadnieniu ustaleń faktycznych w zakresie czynu z pkt. I, które sprowadzają się do powtórzenia treści zarzutu z wyroku. Przypisane oskarżonemu w ramach tego czynu działania w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru i przyjęcie kwalifikacji prawnej w zw. z art. 12 k.k. jest skutkiem błędnych ustaleń faktycznych, nie zaś naruszenia art. 413 § 2 pkt 1 k.p.k. Przepięstwo oszustwa jest dokonane z chwilą rozporządzenia przez pokrzywdzonego mieniem, które w niniejszej sprawie następowało zgodnie z umową w kilku terminach, jednakże te rozporządzenia mieniem podjęte były w wyniku wykonania umowy zawartej w dniu 27 marca 2000 r., a więc to tego dnia pokrzywdzony mógł zostać wprowadzony w błąd przez oskarżonego co do możliwości wywiązania się z umowy. Zatem zamiar popełnienia oszustwa mógł powstać najpóźniej 27 marca 2000 r. a nie w krótkich odstępach czasu w okresie od tego dnia do 23 sierpnia 2001 r.

Niezasadny jest też zarzut obrońcy naruszenia art. 424 k.p.k. i art. 7 k.p.k. Oprócz bowiem streszczenia zeznań świadków Sąd I instancji uzasadnił powody, dla których uznał te dowody za wiarygodne. Skarżący przecież przytacza te powody w uzasadnieniu środka odwoławczego i gdyby miał argumenty to tę ocenę by podważył.

Nietrafny jest też zarzut, mającego wpływ na treść wyroku, naruszenia art. 201 k.p.k. i art. 196 § 3 k.p.k. Opinia biegłego J. L. była pełna na ile pozwalał materiał dowodowy a potrzeba dokonania jej uzupełnienia na zlecenie Sądu Okręgowego, nie świadczy o jej niejasności czy wewnętrznej sprzeczności. Wprawdzie przyznać należy rację obrońcy, że niektóre stwierdzenia biegłego wykraczają poza jego kompetencje jednakże sam fakt zawarcia w opinii biegłego oceny dowodów i wypowiedzi w kwestii winy oskarżonego i innych osób nie podważa jego obiektywizmu. Nie dostrzegł Sąd Apelacyjny takiego zaangażowania biegłego w rozstrzygnięciu co do winy oskarżonego które uzasadniłoby wątpliwości co do jego bezstronności. Należy jednak wymagać od osób prowadzących postępowanie, obecnie od Sądu Okręgowego ponownie rozpoznającego sprawę, by zadbali, aby wypowiedzi biegłego dotyczyły tylko tej materii, która wymaga wiadomości specjalnych, zgodnie z posiadaną wiedzą fachową w ramach kwestii zleconych postanowieniem o zasięgnięciu opinii lub jej uzupełnienie.

Nie podzielił Sąd Apelacyjny zarzutu obrońcy jakoby zgromadzony materiał dowodowy nie zezwalał na poczynienie ustaleń, że oskarżony, będąc prezesem spółki (...) Sp. z o.o. nie zgłosił wniosku o upadłość tejże spółki mimo powstania warunków uzasadniających jej upadłość. Ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd I instancji w tej kwestii są słuszne co do zasady i sam fakt rzeczywistej likwidacji spółki, bez poprzedzającego go postępowania wskazuje, że oskarżony nie wywiązał się z ciążącego na nim obowiązku nałożonego przepisem kodeksu spółek handlowych. Wyrok w części dotyczącej czynu z pkt II został uchylony a sprawa przekazana do ponownego rozpoznania tylko z tego powodu, że otwartą pozostaje data początkowa, zobowiązująca oskarżonego do złożenia wniosku o upadłość spółki. Kwestia ta jest

bowiem związana z zarzutem z pkt I aktu oskarżenia w odniesieniu do którego materiał dowodowy należy uzupełnić a zebrane tak dowody rozważyć, co może mieć wpływ ustalenie początku ciężącego na P. K. obowiązku z art. 586 k.s.h.

Podzielić natomiast należy stawiany przez obrońcę oskarżonego zarzut niepełności postępowania dowodowego w zakresie czynu z pkt I aktu oskarżenia. Sąd I instancji dopuścił się bowiem, mogącego mieć wpływ na treść wyroku, naruszenia przepisu art. 410 k.p.k., przez co ustalenia faktyczne co do przypisanego czynu z pkt I wyroku nie mogą być uznane za bezbłędne. Sąd I instancji poza zasięgiem ustaleń i rozważań pozostawił okoliczności podpisania umowy z dnia 27 marca 2000 r., procedury przyznania gwarancji ubezpieczeniowej, sytuacji majątkowej spółki (...) w tym czasie a w tym kontekście zamierzeń oskarżonego jako prezesa tej spółki i realności ich spełnienia. Powyższe kwestie mają istotny wpływ na prawidłowe ustalenia zamiaru oskarżonego, a w szczególności na ustalenia czy P. K. w dacie popisania umowy wiedział, że nie ma realnej możliwości wywiązania się z niej, a więc celowo wprowadził w błąd ubezpieczyciela, czy też tylko na taką ewentualność godził się a może czy sądził, nawet bezpodstawnie, że prowadzona przez niego działalność gospodarcza, w tym w zakresie sprowadzonych samochodów, za które ubezpieczyciel gwarantował pokrycie cła i podatków, przyniesie wymierne zyski, zezwalające na wywiązanie się z umowy.

Zatem przy ponownym rozpoznaniu spraw Sąd I instancji przeprowadzi te dowody, które pozwolą ustalić sytuację finansową spółki (...) w końcu 1999 r. i na początku 2000 r. a w związku z tym zamierzenia i przewidywania co do jej dalszej działalności prezesa tej spółki czyli P. K.. Zważy Sąd orzekający, iż decyzją walnego zgromadzenia P. K. został prezesem spółki w listopadzie 1999 r. i już w tym czasie – co podniesiono w motywach wyroku – rozpoczął szeroką rozbudowę firmy. Taka działalność zapewne generuje koszty ale rozważyć należy, czy zupełnie bezpodstawnie było liczenie na większe zyski w przyszłości. Sytuacja finansowa spółki i zamierzenia jej prezesa w tym czasie co do dalszej jej działalności mają istotne znaczenie dla oceny zamiaru oskarżonego w dacie podpisania umowy tj. 27 marca 2000 r. Uwzględnić winien Sąd I instancji, że podpisanie umowy poprzedzone było pozytywną analizą sytuacji finansowej spółki przez jednostkę organizacyjną ubezpieczyciela a wniosek o udzielenie gwarancji został złożony już w lutym 2000 r. Zażądał Sąd orzekający od pokrzywdzonego dokumentacji związanej ze złożonym wnioskiem przez spółkę (...) ale nie poddał tych dokumentów analizie i nie wysnuł z nich żadnych wniosków.

Złożony przez Biuro (...) z dnia 11 lutego 2000 r. dotyczący gwarancji spłaty akredytywy importowej niepokrytej z góry zawierał wymienione w nim załączniki m. in. opinię bankową oraz bilans i rachunek zysków i strat z 1997, 1998 i 1999 r. oraz operat szacunkowy. Należało ustalić, czy jednostka pokrzywdzona dysponuje tymi załącznikami a w szczególności bilansem i rachunkiem zysków i strat za 1999 r. Ten ostatni dokument jest istotny dla rozstrzygnięcia sprawy, gdyż będzie obrazował sytuację finansową spółki w czasie podejmowania przez oskarżonego decyzji o wystąpieniu z wnioskiem o udzielenie gwarancji ubezpieczeniowej ale także z tego powodu, że był podstawą do pozytywnego załatwienia wniosku przez Towarzystwo (...) S.A. Dokumentem tym nie dysponował biegły J. L. a zatem istnieje możliwość uzupełnienia tej opinii tym bardziej, iż w złożonej przez oskarżonego na rozprawie odwoławczej dokumentacji, znajdują się bilans i rachunek zysków i strat za 1999 r.

Sąd I instancji winien zająć stanowisko wobec sporządzonej przez głównego specjalistę ds. ubezpieczeń finansowych M. P. opinii w sprawie możliwości wydania gwarancji ubezpieczeniowej a w razie potrzeby przesłuchać tę osobę w charakterze świadka. Wyżej wymieniona przeprowadzała analizę finansową i wskaźnikową na podstawie wybranych zagadnień, w celu oceny sytuacji majątkowej spółki (...) w kontekście wniosku o wydanie gwarancji ubezpieczeniowej (k. 4128 – 4131 t. XVII). Treść tej opinii w powiązaniu z wyjaśnieniami P. K. odnośnie sytuacji finansowej spółki, przyczyn i okresu znacznego pogorszenia się jej wyników – z wyłączeniem tych twierdzeń oskarżonego jakoby ubezpieczyciel udzielający gwarancji po przeprowadzeniu analiz i badań zwalniał go od odpowiedzialności – winna stanowić materiał dowodowy, podlegający analizie i ocenie Sądu orzekającego podczas czynienia ustaleń co do tego, czy P. K. wprowadził w błąd pokrzywdzonego a tym samym dopuścił się przestępstwa oszustwa. Ten materiał dowodowy winien być też przedmiotem opinii biegłego, która będzie wymagała uzupełnienia w kierunku oceny sytuacji finansowej spółki na przełomie 1999/2000 r. z uwzględnieniem tego materiału, którym dotychczas biegły

nie dysponował, w tym z uwzględnieniem wyjaśnień oskarżonego, odbieranie których winno nastąpić przy obecności biegłego.

Rozpoznając ponownie sprawę, Sąd Okręgowy może poprzestać na ujawnieniu zeznań przesłuchanych świadków pracowników spółki (...), natomiast winien przeprowadzić dowód z zeznań K. K., jeśli nie skorzysta ona z prawa odnowy zeznań, a także ponowić próbę ustalenia adresu na terenie Polski S. L. i jeśli będzie możliwość przeprowadzić dowód z jego zeznań.

Odnosząc się do argumentów obrońcy, zawartych w uzupełnieniu apelacji stwierdzić należy, że w toku niniejszego postępowania K. K. była przesłuchiwana jako podejrzana na okoliczność zarzutu niezwiązanego z czynem zarzuconym P. K. a treść wyjaśnień S. L. niewiele wniosłaby do sprawy i dotyczyła tylko zarzutu z pkt II aktu oskarżenia. Natomiast zachodzi potrzeba przeprowadzenia dowodu z zeznań K. K., która była prezesem spółki (...) do listopada 1999 r., a potem członkiem zarządu, a zatem winna ona mieć wiedzę na temat sytuacji finansowej tej spółki w istotnym dla rozstrzygnięcia sprawy co do czynu z pkt I, okresie.

Analizując materiał dowodowy po uzupełnieniu postępowania dowodowego winien Sąd orzekający mieć na uwadze, że elementy przedmiotowe oszustwa muszą mieścić się w świadomości sprawcy i muszą być objęte jego wolą. Sprawca musi chcieć uzyskać korzyść majątkową i świadomie w tym celu użyć określonego sposobu działania. Jeśli chociażby jeden z elementów nie jest objęty świadomością sprawcy to nie dochodzi do wypełnienia znamion oszustwa. Oszustwo może być popełnione wyłącznie z zamiarem bezpośrednim, kierunkowym, obejmującym cel i sposób działania, a więc nie dochodzi do wypełnienia znamion tego przestępstwa, gdy sprawca chociażby jednego elementów nie obejmuje chęcią tylko się na niego godzi.

Z tych względów Sąd Apelacyjny orzekł jak wyżej.